

Julkaisufoorumin ohjausryhmän ja paneelien puheenjohtajien yhteiskokous

Aika: 7.9. 2026 klo 13 - 14.30

Paikka: Tieteiden talo, neuvotteluhuone Salokas ja Teams

Puheenjohtaja:

Professori Petri Karonen, (Jyväskylän yliopisto / Tieteellisten seurain valtuuskunta) / läsnä

Läsnä:

Professori Ilkka Arminen (Yhteiskuntatieteet/Helsingin yliopisto) / läsnä

Opetusneuvos Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö) / läsnä

Professori Katja Joronen (Lääke- ja terveystieteet/Tampereen yliopisto) /läsnä

Kirjaston johtaja Riitta Lähdemäki (FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto) /etänä

Vararehtori Kaisa Miettinen (Luonnontieteet/Jyväskylän yliopisto) / etänä

Professori Anne Mäntynen (Humanistiset tieteet/Helsingin yliopisto) / etänä

Vararehtori Ossi Naukkarinen (Unifi ry)/ etänä

Kehityspäällikkö Joonas Nikkanen (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus) / poissa

Professori Heli Peltola (Maatalous- ja metsätieteet/Itä-Suomen yliopisto) / läsnä

Johtaja Floora Ruokonen (Suomen Akatemia) / poissa

Professori Juha Vaara (Luonnontieteet/Oulun yliopisto) / etänä

Tietoasiantuntija Timo Vilén (Kansalliskirjasto) /läsnä

Paneelien puheenjohtajat:

Johanna Björkroth / etänä

Heikki Handroos /etänä

Titus Hjelm/ läsnä

Vesa Hytönen / etänä

Peter Johansson / etänä

Sanna Kaasalainen / etänä

Risto Kerkelä /etänä

Kathrin Komp-Leukkunen / etänä

Risto Korhonen / etänä

Roosa Laitinen / läsnä

Ville Leminen/ etänä

Anna-Liisa Levonen-Harju /poissa

Outi Merisalo / läsnä

Pauli Miettinen / läsnä

Jouko Miettunen / etänä

Marianna Muravyeva /poissa

Sofia Pantouvaki /poissa; tilalla varapj. Jarkko Toikkanen etänä

Kari Rissanen / etänä

Paavo Ritala / läsnä

Essi Sarlin / poissa

Ursula Schwab/ poissa

Auli Toom / etänä

Tanja Vahtikari / etänä

Sihteeristö:

Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna (Tieteellisten seurain valtuuskunta) / läsnä

Pääsihteerit Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta) / poissa

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta) / läsnä

Erityisasiantuntija Leena Wahlfors (Tieteellisten seurain valtuuskunta) / läsnä

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00.

2. Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Katja Joronen ja Heli Peltola.

3. Uusi Jufo-portaali

Panelistien ja sihteeristön käytössä oleva vanha Jufo-portaali on tullut käyttöikänsä päähän. Sihteeristö on kehittänyt yhteistyössä Mauway Oyn järjestelmäarkkitehti Joonas Kesäniemen kanssa uutta portaalia, joka on määrä saada otettua käyttöön vuoden 2027 alusta alkaen.

Joonas Kesäniemi esitteli uuden Jufo-portaalin toiminnallisuuksia ja hankkeen etenemistä. Outi Merisalo, Pauli Miettinen ja Paavo Ritala lupautuivat toimimaan järjestelmän testajina puheenjohtajan roolissa. Sihteeristö lähestyy vielä paneeleita paneelien jäsenten saamiseksi testajiksi.

4. Päivitisarvointi

Paneelien alustavat ehdotukset julkaisukanavien tasoluokan 2 muutoksista ovat olleet nähtävillä JUFO-portaalissa kesän ajan. Tiedeyhteisöllä on ollut mahdollisuuskomentoida ehdotuksia ja tehdä perusteltuja muutosehdotuksia 31.8.2026 saakka. Paneelit vahvistavat tasoluokan 2 muutokset syksyllä 2026. Ne tulevat voimaan vuoden 2027 alussa ohjausryhmän hyväksyttyä paneelien tekemät ehdotukset.

Sihteeristö esitteli paneelien tekemää alustavaa julkaisukanavien tasoluokan 2 muutosehdotuksien kokonaisuutta ja tiedeyhteisöltä saatuja ehdotuksia: [päivitisarvioinnin tilanne](#).

5. Kirjakustantajat

Kevään 2026 paneelokokouksissa keskusteltiin siitä, pitäisikö

a) kirjakustantajien Springer ja Elsevier kirjasarjat laskea tasolle 1; vai

b) kaikkien kirjakustantajien kirjasarjat laskea tasolle 1 siten, että niitä voitaisiin tapauskohtaisesti esittää uudelleen tasolle 2 (paneelit arvioivat julkaisukanavat uudelleen dokumentoidun näytön ja tiedeyhteisöltä saadun palautteen perusteella).

Paneelien näkemykset asiasta vaihtelivat huomattavasti. Osa paneeleista piti molempia vaihtoehtoja yhtä ongelmallisina, kun taas toiset kannattivat vaihtoehtoa B ja toiset

vaihtoehtoa A. Joidenkin paneelien näkökulmasta kysymys ei myöskään ole relevantti, sillä kyseisillä tieteenaloilla tutkijat eivät julkaise kirjan lukuja ainakaan merkittävässä määrin.

Keväällä 2026 pidettyjen paneelikokousten keskustelujen pohjalta Jufo-ohjausryhmä ei tehnyt 8.6.2026 pitämässään kokouksessa sitovaa linjauspäätöstä, koska se voisi olla joidenkin paneelien ieteenalojen näkökulmasta epätarkoituksenmukainen. Sen sijaan paneeleita kannustetaan jatkossakin arvioimaan kirjakustantajien tasoluokituksia kriittisesti.

hmistieteitä edustavien paneelien puheenjohtajien yhteiskokouksessa 24.6.2026 todettiin, että lähtökohtaisesti Elsevierin ja Springerin kaikkien kirjasarjojen laskeminen tasolle 1, mutta toisaalta niiden parhaiden kirjasarjojen tunnistaminen ja sijoittaminen tasolle 2, voisi olla monien paneelien näkökulmasta hyväksyttävä ratkaisu. Aiemmin vastaavaa menettelyä on noudatettu, kun kirjakustantajien Palgrave Macmillan ja Routledge kirjasarjat laskettiin lähtökohtaisesti tasoluokasta 3 tasoluokkaan 2, mutta paneelit saivat kuitenkin mahdollisuuden säilyttää näiden kustantajien yksittäisiä kirjasarjoja tasoluokassa 3 tai nostaa niitä tasoluokkaan 3.

Keskustelu: Keskustelussa kannatusta saivat sekä pidättäytyminen ohjausryhmän päätöksessä että paneelien yhteiskokouksessa 24.6.2026 esiin tuotu ehdotus: Elsevierin ja Springerin kirjasarjojen laskeminen pääsääntöisesti tasoluokkaan 1, mutta niiden parhaiden kirjasarjojen tunnistaminen ja sijoittaminen tasoluokkaan 2.

Ohjausryhmä tekee asiasta päätöksen paneelien puheenjohtajien kuulemisen jälkeen.

6. Paneelin 24 arvioitavana olevat kanavat

Joukko monitieteisiä lehtiä (esim. *Nature*, *Science* ja *PNAS*) sekä kaikki kirjakustantajat on sijoitettuyleistieteellisten julkaisukanavien paneeliin eli paneeliin 24, joka on kaikille paneeleille yhteinen. Paneeliin 24 sijoitettujen julkaisukanavien arviointiin voivat osallistua kaikkien paneelien jäsenet.

Osallistuminen paneelin 24 arviointeihin on kuitenkin jäänyt melko vähäiseksi. Tämän vuoksi joidenkin julkaisukanavien tasoluokkien vahvistaminen on viivästynyt tilanteissa, joissa arviointeja ei ole saatu riittävästi täydennysarviointille asetetussa aikataulussa.

Sihteeristö ehdottaa menettelyn sujuvoittamiseksi, että sihteeristö valtuutettaisiin arvioimaan ja vahvistamaan uudet tasoluokat niissäkin tapauksissa, joissa paneeleilta ei ole saatu arvioita tasoluokan muutosehdotuksiin täydennysarviointille asetettuun määräaikaan mennessä.

Keskustelu: Keskusteltiin ehdotetusta menettelystä. Todettiin, että ehdotus on hyväksyttävissä, seuraavin rajoituksin ja lisäyksin:

- kaikkia paneeleita kannustetaan täydennysarviointien yhteydessä arvioimaan myös paneelien 24 julkaisukanavia,
- sihteeristö voi arvioida ja vahvistaa vain uusia paneeliin 24 kuuluvia julkaisukanavia tasolle 1 tai "muut tunnistetut julkaisukanavat",

- paneeliin 24 tulevat julkaisukanavien tasomuutosehdotukset tulee olla paneelien arvioimia kuten aikaisemminkin; sihteeristö vahvistaa julkaisukanavien tasomuutoksen arviointien perusteella,
- sihteeristön tulee saattaa kaikkien paneelien tietoon paneeliin 24 kuuluvat arvioidut ja vahvistamat julkaisukanavat.

Ohjausryhmä tekee asiasta päätöksen paneelien puheenjohtajien kuulemisen jälkeen.

7. OKMn visiotyö ja tieteellinen julkaiseminen yliopistojen rahoituksen perustana tulossopimuskaudella 2029 - 2032

Jufo-ohjausryhmä totesi kokouksessaan 13.2.2026, että kun merkittävä osuus yliopistojen rahoituksesta muodostuu julkaisutoiminnasta, merkitsisi julkaisujen poistaminen vuodesta 2029 alkaen perusrahoituksen rahoituskriteerinä yliopistoille dramaattista muutosta. Julkaisutoiminnan siirtäminen osaksi yliopistojen strategista rahoitusosuutta vähentäisi rahoituksen ennustettavuutta, avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä lisäisi epätietoisuutta rahoituksen muotoutumisen tekijöistä ja rahoituksen jatkuvuudesta.

Ohjausryhmä korosti, että julkaisutoiminnan poistuminen yliopistojen rahoituksen kriteerinä olisi signaali siitä, ettei julkaiseminen olisi oleellinen osa yliopistojen toimintaa eikä julkaisutoiminnan laatuun tähtääminen keskeistä. Mikäli julkaisutoiminta poistuisi rahoituksen kriteeristöstä, katoaisivat todennäköisesti myös insentiivi ja resurssit ylläpitää 15 vuoden aikana luotua kansallista julkaisutietovarantoa.

Jufo-ohjausryhmä linjasi kokouksessaan 8.6.2026, että julkaisutoiminnan kenttä on merkittävässä murroksessa, mikä on tarpeen ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallin uudistamistyössä. On tärkeää arvioida, miten julkaisutoiminnan kokonaisuuteen vaikuttavat globaalit ja paikalliset muutostekijät sekä vastuullisen arvioinnin periaatteet voitaisiin huomioida nykyistä paremmin tutkimusjulkaisutoimintaan perustuvassa rahoituskriteeristössä. Tavoitteena on vahvistaa Julkaisufoorumin roolia julkaisutoiminnan arvioinnin tukena sekä kehittää sen soveltamista yliopistojen rahoituksen kriteeristössä.

JUFO-ohjausryhmä antoi sihteeristölle 8.6.2026 tehtäväksi laatia muistio, jossa kuvataan julkaisutoiminnan mahdollisia tulevaisuuden kehityssuuntia sekä arvioidaan, miten Julkaisufoorumia ja sen tuottamaa tietoa tulisi niiden pohjalta kehittää huomioiden myös yliopistojen rahoitusmallien tutkimusjulkaisutoimintaan perustuvan rahoituskriteeristön tarpeet.

Keskustelu:

Keskusteltiin sihteeristön laatimasta [muistiosta](#). Tausta-aineistoksi jaettu myös [A Researcher-Led System for Assessing Quality; Experiences from Norway after decoupling the Publication Indicator from the Funding Model. Vidar Røeggen, secretariate for The National Board of Scholarly Publishing.](#)

Korostettiin, että julkaisufoorumin tuottamaa tietoa tulee myös jatkossa huomioida yliopistojen rahoitusmallissa, koska sillä on julkaisutoiminnan laatua edistävä merkittävä ohjausvaikutus. Julkaisufoorumi on myös keskeinen osa suomalaista tutkimusjärjestelmää ja

sen tietopohjaa. Sen ylläpitämä jufoluokitus tukee tieteellisen julkaisutoiminnan laadullista arviointia ja tarjoaa kansallisesti kattavan välineen tutkimusorganisaatioiden, tutkimusalojen ja koko maan julkaisutoiminnan tarkasteluun. Sen käyttö ulottuu yliopistojen rahoitusmallia laajemmalle tutkimuksen arviointeihin ja tutkimustietojärjestelmiin, kirjastojen toimintaan ja luotettavien julkaisukanavien tunnistamiseen. Todettiin, että julkaisufoorumin ja sen tuottaman tiedon kehittämisessä onkin otettava huomioon sekä yliopistojen rahoitusmallin tarpeet että tutkimusjärjestelmän laajempi tietopohja. Julkaisufoorumin erityinen vahvuus on sen tiedeyhteisölähtöisyys.

Keskustelussa tieteellistä julkaisutoimintaa merkittävimmin vaikuttavana kehityssuuntana nostettiin esiin tekoälypohjaisten järjestelmien ja menetelmien nopea yleistyminen sekä tutkimuksen tekemisessä että julkaisuprosessin eri vaiheissa. Tekoälyn käytön arvioitiin jo lisänneen voimakkaasti eritasoisten tieteellisten tutkimuskäsikirjoitusten määrää. Julkaisufoorumin näkökulmasta keskeisenä riskinä nähtiin se, että tieteellisen julkaisemisen laatua ja luotettavuutta on aiempaa vaikeampi arvioida tekoälyn käytön myötä.

Tieteellisten tutkimuskäsikirjoitusten määrän nopea kasvu kuormittaa vertaisarviointijärjestelmää ja vaikeuttaa pätevien arvioitsijoiden löytämistä. Tämän nähtiin heijastuvan myös laajemmin akateemisiin arviointiprosesseihin, esimerkiksi väitöskirjojen tarkastusten viivästyymiseen. Lisäksi tekoälyn käyttö muuttaa nopeasti kirjakustantajien toimituksellisia ja tuotannollisia prosesseja sekä niihin liittyviä laadunvarmistuksen käytäntöjä. Kokonaisuutena arvioitiin, että tieteellinen julkaisutoiminta ja siihen liittyvät prosessit ovat ajautumassa merkittävään murros- ja mahdollisesti kriisivaiheeseen, ml. vakiintunut laadunvarmistus ja vertaisarviointi. Tämä asettaa haasteen myös Julkaisufoorumin kehittämiselle.

8. Muut asiat

-

9. Seuraavat kokoukset

Seuraava paneelien puheenjohtajien ohjausryhmän kokous järjestetään 7.12.2026.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.15.

Julkaisufoorumin ohjausryhmän kokous

Aika: 7.9. 2026 klo 14.30 - 16.00

Paikka: Tieteiden talo, nh Salokas ja Teams

Puheenjohtaja:

Professori Petri Karonen, (Jyväskylän yliopisto / Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Läsnä:

Professori Ilkka Arminen (Yhteiskuntatieteet/Helsingin yliopisto)

Opetusneuvos Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)

Professori Katja Joronen (Lääke- ja terveystieteet/Tampereen yliopisto)
Kirjaston johtaja Riitta Lähdemäki (FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto)
Vararehtori Kaisa Miettinen (Luonnontieteet/Jyväskylän yliopisto)
Professori Anne Mäntynen (Humanistiset tieteet/Helsingin yliopisto)
Vararehtori Ossi Naukkarinen (Unifi ry)
Kehityspäällikkö Joonas Nikkanen (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus)/poissa
Professori Heli Peltola (Maatalous- ja metsätieteet/Itä-Suomen yliopisto)
Johtaja Floora Ruokonen (Suomen Akatemia) / poissa
Professori Juha Vaara (Luonnontieteet/Oulun yliopisto)
Tietoasiantuntija Timo Vilén (Kansalliskirjasto)

Sihteeristö:

Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Erityisasiantuntija Leena Wahlfors (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.30.

2. Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Katja Joronen ja Heli Peltola.

3. Ilmoitusasiat

Todettiin ilmoitusasiat:

Julkaisut:

- Pölönen, J., & Laakso, M. (30.6.2026). Diamond Access in Open the Finnish Scholarly Publishing Landscape. Nordlyd, 49(1), 275–287.
<https://doi.org/10.7557/12.8338>
- Rooryck, J. & Pölönen, J. (30.6.2026). If you want to publish papers in your own language, look to Diamond OA. London School of Economics and Political Science (LSE) Impact Blog
- Peruginelli, G., Faro, S., Pölönen, J., Pietilä, M., & Melander, S. (2026). See you in Court! Legal frameworks, judicial remedies and ombudsman systems in research /career assessment. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.21718399> (preprint)
- [Finland](#), Research on Research Institute (RoRI), Atlas of Assessment
 - Financing model of universities
 - Institutional Research Assessment Exercises
- Linna, A-K. (26.8.2026) JUFO-portaali vastuullisen ja avoimen julkaisemisen tietolähteenä tutkijoille ja tutkimusorganisaatioille. Think Open -blogi.
<https://blogs.helsinki.fi/thinkopen/jufo-portaali/>

Tapahtumat, tapaamiset, esitykset:

- Pölönen, J. (11.6.2026). University alliances as amplifiers of research assessment reform, LERAR Colloquium: Global Perspectives on Research Assessment Reform: CoARA in University Alliances, Bucarest.

- FIN-CAM & ANECA Benchmark-vierailu Tieteiden talolla 16.-18.6.2026 osana CoARA Boost Cascade Funding -hanketta
- FIN-CAM-työkalun esittely CoNOSC-tapaamisessa 26.6.2026
- FIN-CAM-työkalun esittely CoARA CoARA Boost Cascade Funding Knowledge Exchange -tapahtumassa 1.7.2026.

Hankkeita:

- REALISE: Responsible Evaluation and Assessment Leading to Inclusive Scholarly Excellence, 3-vuotinen EU-hanke käynnistyy 1.9.2026. Tavoite on tuottaa systemaattista näyttöä arviointiuudistusten toimivuudesta ja tukea tutkimusorganisaatioita ja rahoittajia vastuullisen arvioinnin käyttöönotossa erilaisissa toimintaympäristöissä. TSV:n vastuulla on arviointiin vaikuttavien kontekstuaalisten tekijöiden ja mahdollisten vinoumien kartoitus sekä selvitys tieteellisten lehtien merkityksestä tutkimuksen arvioinnissa.

4. Paneelien täydentäminen

- Paneelin 14 *Terveystieteet ja muut lääketieteet* jäsen Anna-Riia Holmström (asiantuntijuusalana farmakologia) on ilmoittanut luopuvansa paneelin jäsenyydestä. Paneeli ehdottaa hänen tilalleen apulaisprofessori **Katri Aaltosta** Helsingin yliopiston Farmakologian tiedekunnan farmakologian ja lääkehoidon osastolta.
- Paneeli 23 *Historia, arkeologia ja kulttuurien tutkimus* arvioi, että sen asiantuntemusta olisi syytä täydentää pelialan tutkimuksen sekä Lähi-idän ja historian tutkimuksen asiantuntijuusaloilla. Paneeli ehdottaa seuraavia henkilöitä paneelin jäseniksi: Professori **Jaakko Suominen** Turun yliopiston humanistinen tiedekunta, asiantuntijuusalana digitaalisten pelikulttuurien historia sekä **Saana Svärd** Helsingin yliopiston humanistinen tiedekunnan kielten osasto, asiantuntijuusalana muinaisen Lähi-idän tutkimus.

Esitys: Hyväksytään paneelien esitysten mukaisesti.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

5. Kirjakustantajat (vrt. Julkaisufoorumin ohjausryhmän ja paneelien puheenjohtajien yhteiskokouksen asiakohta 6.)

Keskustelu: Keskusteltiin asiasta huomioon ottaen paneelien puheenjohtajien näkemykset.

Päätös: Koska paneelien puheenjohtajien ja ohjausryhmän kokouksessa kannatusta saivat sekä ohjausryhmän 8.6.2026 tekemä linjaus että ihmistieteiden paneelissa ehdotettu uusi linjaus, ei asiassa tehty uutta päätöstä. Sihteeristö selvittää vaihtoehtoja vuoden 2027 aikana osana julkaisufoorumin kokonaiskehittämistä.

6. Paneelin 24 arvioitavana olevat kanavat (vrt. Julkaisufoorumin ohjausryhmän ja paneelien puheenjohtajien yhteiskokouksen asiakohta 7.)

Keskustelu: Todettiin paneelien puheenjohtajien ja ohjausryhmän yhteiskokouksessa käyty keskustelu.

Päätös: Sihteeristö valtuutetaan arvioimaan ja vahvistamaan uudet tasoluokat niissäkin tapauksissa, joissa paneeleilta ei ole saatu arvioita tasoluokan muutosehdotuksiin täydennysarvioinnille asetettuun määräaikaan mennessä seuraavin lisäyksin ja rajoituksin:

- kaikkia paneeleita kannustetaan täydennysarviointien yhteydessä arvioimaan myös paneelien 24 julkaisukanavia,
- sihteeristö voi arvioida ja vahvistaa vain uusia paneeliin 24 kuuluvia julkaisukanavia tasolle 1 tai "muut tunnistetut julkaisukanavat",
- paneeliin 24 tulevat julkaisukanavien tasomuutosehdotukset tulee olla paneelien arvioimia kuten aikaisemminkin; sihteeristö vahvistaa niiden muutokset arviointien perusteella,
- sihteeristön tulee saattaa kaikkien paneelien tietoon paneeliin 24 kuuluvat arvioidut ja vahvistamat julkaisukanavat.

7. OKMn visiotyö ja tieteellinen julkaiseminen yliopistojen rahoituksen perustana tulossopimuskaudella 2029 - 2032

Keskustelu: Todettiin paneelien puheenjohtajien ja ohjausryhmän kokouksen keskustelu.

Päätös: Sihteeristö täydentää laatimaansa muistiota lisäämällä siihen Tanskaa ja Norjaa koskevaa vertailuaineistoa sekä vahvistamalla teemoja, jotka nousivat esiin puheenjohtajien ja ohjausryhmän yhteiskokouksen keskustelussa. Muistiosta laaditaan lisäksi tiivistelmä, jota voidaan hyödyntää asiaa koskevassa viestinnässä ja vaikuttamistyössä. Kokouksen jälkeen päivitetty muistio löytyy [täältä](#).

Ohjausryhmän jäsenten toivotaan viestivän ohjausryhmän tekemistä julkaisufoorumia ja sen kehittämistä koskevista linjauksista taustayhteisöissään.

8. Muut asiat

Riitta Lähdemäki saattoi tiedoksi, että FinElibin sopimusneuvottelut lehtikustantajien kanssa eivät ole edenneet.

9. Seuraavat kokoukset

Seuraava ohjausryhmän kokous järjestetään 7.12.2026.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.